

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

Az EU-ban növelni kell az édesvízi akvakultúra szerepét

Az Agrárminisztérium Halgazdálkodási Főosztálya szoros kapcsolatot tart a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezettel. Az együttműködés eredménye, hogy a MA-HAL véleménye is megjelenik a kormányzati döntésekben. A főosztály felelős a horgászat, a halászat, valamint a halastavi és intenzív üzemi haltermelés szakmai irányításáért, a jogi és a közgazdasági feltételrendszer működtetésével, illetve a természetes vizek halgazdálkodási hasznosításával összefüggő feladatok szakigazgatási koordinációjáért. Csörgits Gábor főosztályvezetővel beszélgettünk.

• **Főosztályvezető úr, az okok közismertek: az elmúlt két-három év minden bizonnyal nem szerepel majd a magyar halászat aranylapjain. Ez az ágazat mennyire fontos a minisztérium számára?**

– Az elmúlt évek valóban halmozottan hátrányos helyzetet teremtettek az ágazatnak. Az időjárási anomáliák – gondolok itt a több évvel ezelőtti villámárvizekre – Dél-Dunántúlon megnehezítették a gazdálkodók helyzetét, amit tetézett a 2022-es év történelminek mondott aszály. Úgy gondolom, hogy a vízhiány mellett a Covid-járvány, a szomszédban dúló háború hatása, az input anyagok és energiaárak drasztikus növekedése sem segítette a haltermelést. Persze, valamennyi ágazatnak szembe kellett néznie ezekkel a kihívásokkal, de a halászati ágazat alacsony jövedelmezőségi szintje miatt sokkal jobban kitett a külső negatív hatásoknak. De hogy a kérdésre is válaszoljak: az ágazat természetesen a benne szereplők számára a legfontosabb, de ha megnézzük az ágazatnak a GDP-hez való hozzájárulását, akkor azt látjuk, hogy ez nem jelentős, a „futottak még” kategóriába sorolhatjuk, ami sajnos, az érdekérvényesítést is nehezíti. Amikor nehéz döntéseket kell hozni, mint például a támogatási rendszerek kialakítása,

akkor a döntéshozók nem a haltermelésre fókuszálnak, ugyanakkor minden segítséget megadnak azért, hogy ünnepekkor, így húsvétkor, karácsonykor legyen jó minőségű, elfogadható áron kapható friss hal, haltermék minden családi asztalon. Ez furcsa kettősség.

• **Kétségtelen tény, hogy a szaktárca számára fontos a halmarketing, amellyel a hazai halfogyasztás növelését kívánják elősegíteni.**

– Így igaz, 2014 óta a halgazdálkodási operatív program szerves része a halmarketing-tevékenység támogatása. Ezt a munkát az Irányító Hatóság elsősorban az Agrármarketing Centrumnak delegálta, de ebben szakmai szinten főosztályunk is aktívan részt vesz. A szakmával közösen kell ebben a témakörben is haladnunk, elsősorban azért, mert a hazai halfogyasztás eredményei ugyan javultak, de a halfogyasztás jelentős hányadát az import feldolgozott vagy konyhakész haltermékek teszik ki. Van tehát jócskán feladata a magyar halászati ágazatnak abban, hogy növelje a feldolgozottsági szintet még azon az áron is, hogy a ponty-centrikusságról elmozduljanak. A szálkamentes, kevésbé karakteresen halízú termékekkel kellene nagyobb volumenben megjelenni a piacon, lásd afrikai harcra, amelynek terme-

A SZERZŐ FELVÉTELE

Csörgits Gábor főosztályvezető

lésében elsők vagyunk Európában. Ez a kettősség megint csak tetten érhető a hazai haltermelésben, hiszen az extenzív tógazdasági haltermelés mellett az intenzív termelési rendszerek is megjelentek, és ez utóbbiban nagy fantáziát látok.

• **Ön is hangsúlyozta, hogy GDP szempontjából kis ágazatról beszélünk. Ugyanakkor Prof. Horn Péter mondta azt, hogy ne nevezzük magunkat kicsiknek, mert a bolygón az emberi fehérjefogyasztásban a hal a második helyen áll a baromfi mögött.**

– Horn Péterrel teljes mértékben egyetértek. Azt azonban muszáj hozzátenni, ha globális szinten nézzük, akkor sajnálatos módon még mindig nem az akvakultúra eredetű haltermékek szolgáltatják azt az alapot, amire a professzor úr is hivatkozott. Tudjuk, hogy egyértelmű jelei vannak, hogy a bolygó óceánjait túlhalásszuk, hiszen a tengeri halászat olyan technológiai szintre fejlődött, amire nem volt példa. A tengeri halászhajók többségén a

► kifogott zsákmányt azonnal fel is dolgozzák, és a parton már a kész termékeket kínálják a kereskedőknek. Ezek azonban intő jelek, ezért úgy gondolom, hogy globálisan is inkább az akvakultúra fejlődési lehetőségeit kell jobban kihasználni, az emberiség fehérjeigényeit megfelelő fenntarthatósági feltételek mellett ez jobban kiszolgálja. Nem a tengeri halászat fejlesztésében látom a jövőt. A másik megjegyzésem, ami a hozzáértő olvasók számára evidencia, de muszáj kimondani, hogy a klasszikus pontytermelés három éves ciklusban zajlik, míg a tengerből kifogott legtöbb halfaj ragadozó, és a tápláléklánc csúcán vannak. Ebből adódóan nagyon komoly táplálékforrásra van szükség a ragadozók fenntartásához, és az ember által kifogott fajok több éven keresztül rendkívül sok fehérjét fogyasztanak ahhoz, hogy a megfelelő testtömeget elérjék. Ha korszerű technológiával lehalaszunk egy mélytengeri ragadozó halállományt, akkor csak sok év után pótlódik vissza a kifogott állomány. E tengeri halak akvakultúrában történő előállítására is csak olyan takarmánnyal valószínűsíthető meg, amelyben a halfehérje is jelentős mennyiségben van jelen. Ez a tengeri és édesvízi akvakultúrák technológia pedig aligha fenntartható. Éppen ezért hangsúlyozom azt, hogy az édesvízi akvakultúrának jelentős fejlesztési lehetőséget kell biztosítani, mert ha csak arra használnánk ezt az édesvízi haltermelést, hogy csökkentjük a tengeri halászat eredeti halliszt felhasználását, akkor a fenntarthatóság felé tennénk komoly lépéseket. Ez pedig csak rajtunk múlik, nem beszélve arról, hogy így az uniós célokat is elérjük.

• **A másik megjegyzésem az, hogy a tógazdaságok multifunkcionális szerepe sokkal nagyobb társadalmi értékeket hordoznak, mint ahogy azt megbecsüljük.**

– Jogos a felvetése. Nagy lehetőségek vannak abban, hogy a hazai tógazdaságok több lábon álljanak és ne csak halat termeljenek. Ahol erre mód, hely, lehetőség van, ott a természeti értékeket fenntartó funkciót is úgy lehet bemutatni, hogy ismereteket adunk át, szemléletet formálunk, miközben bevételt is generálunk. Egy madárkilátó toronyból a madárvilág megfigyelhető, de erre már lehet építeni turisztikai infrastruktúrát, szállást, éttermet, nem beszélve a horgászturizmusról, ami külön lába lehet a cégnek, mert ennek nincs jogszabályi akadály.

• **Olvasom, hogy első körben 7,5 milliárd forintot meghaladó támogatáshoz jut csaknem 7000 gazdálkodó a „VP4-12.1.1-16 „Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott**

kompenzációs kifizetések” elnevezésű pályázati felhívás által. A magyar kormány elkötelezett a biológiai sokféleség helyreállításának, megőrzésének és javításának előmozdításában, amit az aktív mezőgazdasági termelők együttműködésével kíván megvalósítani. A hazai halászati ágazat viszont csak igen csekély kompenzációt tudott a MAHOP Plusz forrásaiból ki-csikarni.

– Ön is tudja, hogy az uniós pénzügyi alapok nem átjárhatóak, és a tengeri és édesvízi akvakultúra támogatását teljesen levalasztották a mezőgazdaságról.

• **Nem lehetne azért küzdeni az EU-ban, hogy elismerjék, hogy a tógazdasági és intenzív haltermelés is klaszterizált állattenyésztés?**

– Ez teljesen megalapozott logikai levezetés, lehet, hogy érdemes volna ezzel az EU-ban is próbálkozni. Tény, hogy sokkal kisebb a haltermelés ökológiai lábnyoma, mint más állattenyésztő ágazaté, de történelmi tény, hogy az Európai Unióban a tengerügyi pénzügyi alaphoz sorolták az édesvízi akvakultúra támogatását is. Az EU kifejezetten beruházás jellegű, innovációs tevékenységek támogatására szánja azt a pénzügyi keretet, amit a tagországok lehívhatnak az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra Alapból. Nekik kifejezetten ellentétes az elképzeléseikkel az, hogy területalapú támogatást adjanak, mert nem látják visszaigazolván a támogatási források hasznos felhasználását.

• **Szerintem ez azért nem állja meg a helyét, mert a KAP 1992-es reformja óta megváltoztak a kifizetési lehetőségek. A Vidékfejlesztési Programot két pillére osztották, és az I. pillér keretében adják a mezőgazdaság számára a területalapú támogatást, míg a II. pillérben az Ön által is említett fejlesztési, innovációs programok szerepelnek. Mi viszont kimaradunk az I. pillérből.**

– Napirenden van ez a téma, a minisztérium foglalkozik ezzel, de egyelőre a KAP nem Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-Alap (ETHAA), ezért igen nehéz keresztülvinni ezt a szemléletet a bizottságon. Az eurokratáknak ugyanis jellemzően nincs ismeretük az édesvízi, netán tógazdasági haltermelésről, leginkább csak a tengeri halászatot ismerik, ezért alapértelmezésben csak azzal foglalkoznak.

• **Hogyan látja a most záruló MAHOP helyzetét? Tény, hogy az ágazat nehezen használta fel a rendelkezésre álló forrásokat.**

– Előjáróban elmondanám, hogy a mi főosztályunk hatáskörébe nem tartozik az

operatív programok felhasználásának az értékelése, mi csak szakmai háttérrel biztosítunk, és mindenben segítjük az Irányító Hatóságot. Partvonalon állóként azt mondhatom, hogy örülünk, hogy az utolsó pillanatban sikerült felhasználni a teljes keretet. Remélem, hogy a korábbihoz hasonló nagyon jó szakmai együttműködés mentén tudjuk úgy segíteni az Irányító Hatóságot, hogy a MAHOP Plusz esetében ne kerüljön sor hasonló problémára.

• **Ön, ha teheti, akkor horgászik is, ezért is kérdezhetem, hogyan látja a halász-horgász viszonyt?**

– A klasszikus halász-horgász ellentét elsősorban a természetes vízi halászat és horgászat között volt tapasztalható. A haltermelőkkel szemben soha nem volt horgász ellentét, sőt, az akvakultúrát a horgászvizek telepítési anyagának biztosítása révén megbecsülés övezte a horgásztársadalom részéről a természetes vízi halászat idején is. Ez az, ami az utóbbi években még jobb irányba változott, és ebben nagy szerepe van annak, hogy a MOHOSZ vezetése közvetlen kapcsolatot épített ki a haltermelőkkel, mivel biztos beszállítókat szeretnének a haltelepítésekhez. Ezzel azt is kifejezik, hogy ők maguk teremtenek biztos piacot a beszállítóknak, lesz fizetőképes kereslet a horgászvizek részéről. Úgy gondolom, hogy ez tipikus win-win helyzet, hiszen mindkét oldalon fontos, hogy valóban egymásra támaszkodhatnak. Az érdemi továbbfejlesztés lehetőségét abban látom, hogy – főleg a kisebb horgászvizek szintjén – megjelenik az igény a nagytestű halakra, ami új perspektívát adhat a haltermelőknek is. A másik a fajspektrum szélesítése, mert egyre több horgászvíznél igénylik az őshonos halfajokat, olyanokat, amelyek termelésében még nincs kellő hagyomány, mert eddig nem volt jövedelmező a termelésük. Ma már elfogadják a horgászvezetők, hogy a széles kárász, a compó előállítására drágább a pontyénál, és meg kell fizetni az extra igényeket. Bizom benne, hogy a MOHOSZ ismeretterjesztésének köszönhetően lesz ebben a kérdésben is előrelépés.

• **Végezetül: július elsejével Magyarország tölti be az EU soros elnöki tisztségét. Mivel készülnek erre a kivételes lehetőségre?**

– Nem most kezdtük el a felkészülést, tavaly szeptember óta aktívan dolgozunk azon, hogy ha élesben nekünk kell az uniós folyamatokat kezelni, akkor ezt sikeresen tegyük. Az Európai Unióban persze, a tengeri halászat témára fókuszálnak, elsősorban a fenntarthatóság irányelveit kell érvényesíteni. Különösen nagy terhet ró ránk, hogy minden év második felében kerül sor a következő évi kvótatár-

gyalásokra, ahol a közös hasznosítású halállományok felosztása zajlik. Ebben nem csak uniós tagországok vesznek részt, ezért ezek nem könnyű tárgyalások, de kompromisszumos megoldásokig mindig eljutnak a tárgyaló felek. Idén ezeket a tár-

gyalásokat Magyarországnak kell menedzselnie annak ellenére, hogy sem tengerrünk, sem halászfloánk nincs. Mi küldetésünknek tartjuk viszont azt, hogy mindenképpen a fenntartható, versenyképes európai akvakultúra megvalósítását he-

lyezzük előtérbe. Az európai akvakultúrán belül külön hangsúlyt szeretnénk adni az édesvízi akvakultúra szerepének növelésére annak fényében, amiről már mi is beszélgettünk.

HAJTUN GYÖRGY

Továbbra is a világ élvonalában

A XI. alkalommal rendezte meg a MOHOSZ a kiemelt sportági szakszövetségi rendezvényét, a Nemzeti Horgászsport Gálát, és Támogatói Bankettet március 1-jén. A helyszín ezúttal is méltó volt a nagyszabású eseménynek, ugyanis a gödöllői Grassalkovich kastély történelmi falai nem először fogadták be a több száz fős vendégsereget. Az ünnepi beszédek, a MATE-MOHOSZ stratégiai megállapodás aláírása után számos díjat osztottak ki, a többi között Az év sportolója címetek és a Magyar Horgászatért Életműdíjat is. A gála fénypontjaként emléklapetteket adtak át a világ és Európa-bajnokságok sikeres sportolóinak, valamint a tavaly magyar bajnoki címet szerzett versenyhorgászoknak.

Dr. Dérer István, a MOHOSZ elnökhelyettese, az Országos Horgászszervezeti Szolgáltató Központ (OHSZK) főigazgatója köszöntő beszédében kiemelte, hogy MOHOSZ nagy örömmel számol be arról, hogy a tavalyi sportszezonban sikeresen megrendezte a 29. országos bajnokságot, és a nemzetközi események, világversenyekek is eredményesen zárultak. „Az elmúlt évben a magyar horgász versenysport egyik legeredményesebb évét zártuk, a világversenyekeken 6 arany-, 6 ezüst- és 4 bronzérmel kiérdemelve. Az idei ünnepségen 47 világbajnoki cím képviselője, és 85 magyar bajnok jelent meg, és az egyéb elismerések mellett hetedik alkalommal kerül sor az „Év Sportolója” díjak és a „Magyar Horgászatért Életműdíj” átadására, valamint a sportszezon szakszövetségi értékelésére. A 450 oldalas „Horgász versenysport évkönyv 2023” tartalmazza az elmúlt évi magyar horgász sikereket, amely tartalmas, veretes kiadványt a résztvevők otthon is lapozgathatják” – fogalmazott a főigazgató.

Gyuricza Csaba, a MATE rektora köszöntő beszédében felidézte, hogy az egyetem 3 éve alakult át Közép-Európa legnagyobb fókuszú agrár-felsőoktatási intézménnyé annak érdekében, hogy szellemi háttérrel támogassa az agrárium, a vidék, a környezet, a fenntarthatóság minden egyes kiemelt területét. Minden oktatási, kutatási tevékenységet a piac, a társadalom meghatározott szereplőivel közösen végeznek, mivel gyakorlatorientált képzéseket képviselnek. Munkájuk

Fotó: HAJTUN GYÖRGY

Dérer István, a MOHOSZ elnökhelyettese

szerves része, hogy partnerségi megállapodások során egy-egy ágazat oktatási, kutatási munkáját is segítik.

A kiemelt partnerekkel stratégiai együttműködést kötnek, így a MOHOSZ-szal is, mivel az országos szövetség egy olyan szervezet, amelynek több mint 800 ezer tagja van. Nem mostani keletű az együttműködés, hangsúlyozta a rektor, mivel már a jogelőd intézmény 2015-ben kötött hasonló megállapodást a MOHOSZ-szal. A közös munkának számos eredménye is született. A mostani dokumentum szerint az együttműködés kiterjed az oktatási, kutatási, képzési programok közös megvalósítására, és induló projektként az egyetemi szintű horgászvezetői szakképzést említette az egyetem rektora. Mindezek mellett a középfokú halgazdálkodási, horgászati képzések indításában is partnerek lesznek. Terveznek

egy olyan országos kihatású kutatás-fejlesztési programot, amelyhez intézményrendszert is hozzá rendelnek, és amely az egész országot lefedi a vízgazdálkodás, a környezet-biztonság, a halgazdálkodás területén, mondta végzetül Gyuricza Csaba.

A stratégiai megállapodás aláírása után Szűcs Lajos, a MOHOSZ elnöke a magyar horgászsport 2023-ban kiemelt sikereit értékelte, és mint mondta, ezen az eseményen méltó módon ünneplik meg a sportolókat, a sportvezetőket, és a horgászsport támogatóit is. A szervezet elnöke arról is beszámolt, hogy tavaly és az idei év első hónapjaiban a bőséges csapadéknak köszönhetően javult a természetes vizek és a halállomány állapota, őszre végre mérséklődtek a halárok, valamint az eszközbeszerzésekre is kiható inflációs nyomás is csökkent.

A MOHOSZ választmánya, mint a szövetség legfontosabb döntéshozó szervezete a MOHOSZ OHSZK közfeladatok végrehajtásáért felelős szervezetével közösen hozta meg a szükséges döntéseket. Jelentős jogszabály-módosítási csomag is elkészült, amelynek eredményeként az országos szakszövetségi pozíció ismét törvényi szintre emelkedett. Jó úton haladnak a teljes digitalizáció megvalósítása felé, bemutatják a sportturizmust is tartalmazó nemzeti horgász turisztikai stratégiát, közben pedig a horgászsport szakszövetségi iroda is komoly munkát végzett. Az eredmény a stabil költségvetés, az elkötelezett humán erőforrás, az elért eredmények, valamint a horgász és halász szektor napi működőképességének megőrzése. A szövetség érdeke a vizek hatékony védelme, a biodiverzitás, a halórzés és a haltelepítés fenntartása. Az elnök végül a sportteljesítményt, az eddig elért eredményeket összegezte, amelyből kiderült, hogy Magyarország továbbra is a horgászvilág élvonalához tartozik, és összességében dobogós, második helyen áll.

Az ünnepi eseményen a MOHOSZ Magyar Horgászatért Életműdíjat Szarka László vette át.

H. GY.

Jól megfér egymással a halász és a horgász

Jövőre lesz negyven éve, hogy Radóczy János megalakította a Szabolcsi Halászati Kft.-t. Az elmúlt négy évtizedben az általuk megtermelt hal nemcsak idehaza, hanem a határon túl is a keresett haltermékek közé tartozik. Mindez azt is igazolja, hogy kiváló szakmai munka folyik a 600 hektáron működő cégben, ami azért nem csoda, mert a cégtulajdonos, ügyvezető maga is kiváló halász szakember. Régen jártunk az ukrán határ közelében működő cégnél, ezúttal Timmel Edével, a MA-HAL ügyvezető igazgatójával kerestük fel Radóczy János nyíregyházi irodáját.

• Igazgató úr, bevallom, egy kis lelkiismeret-furdalásom van azért, mert régen jártunk itt. Persze, az sem melegség számomra, hogy 280 kilométerre vannak tőlünk, de így alakult az életünk. Hogyan él ma Radóczy János túl a hetvenen?

– A távolságról csak annyit, hogy fő ellenérvként jelent meg, ha a szövetségben a tisztviselők választása volt napirenden. Ami a kérdését illeti, elégedett lehetek a sorsommal, mert van elfoglaltságom, de kevésbé felelősségteljes, mint korábban volt. A cég termelési irányítását ugyanis átadtam az idősebbik fiamnak, így – ha szabad ezt mondani – a háttérből figyelem a cég munkáját. Megfogadtam azokat a tanácsokat, hogy nem szabad az aktív életről lemondani az én koromban sem, így nagyobb figyelmet szentelek a Tisza-Rétköz Horgászegyesületnek, ahol elnökként tevékenykedek. És ha úgy érzem, akkor továbbra is felülök a lesre, tehát mindenre van időm.

• Mit tudhatunk a horgászegyesületről?

– Az egyesületet 1997-ben azért alapítottuk, hogy minél alacsonyabb költség mellett biztosítsuk a horgászok számára a szórakozási lehetőséget. A célunkat gyorsan elértük, mert három év alatt 5000 főre duzzadt a taglétszám. Tevékenységünk a horgászattal kapcsolatos dokumentumok forgalmazására, és a horgászmozgalom aktuális híreinek továbbítására fókuszál. Célunk a kezelésünkben lévő vízterületek szakszerű kezelése, melynek során non-profit jelleggel a bevételeket a vízterületek fejlesztésére fordítjuk. Kiemelten figyelünk a horgászok igényeire, a horgászturizmus fejlesztésére, a magunk, illetve a vizek környezetében lévő szervezetekre, a lakosság boldogulásának elősegítése érdekében. A Tisza-Rétköz Horgászegyesület által kezelt vízterületek: Bodrog folyó torkolattól az országhatárig, Bodroghalászi (Svábszögi és Hosszúrét) holtág, Bodroghalászi (Szőlőskei)

holtág, Vajdácskai holtág, Tiszakarádi főcsatorna és a Lónyai csatorna. A vízterületek felsorolásából is látszik, hogy a Tisza folyóról kiszorultunk, ezt ma is nehezen élem meg. Persze, a Bodroggal sem vagyunk elégedetlenek, mert sokkal tisztább, melegebb a Tiszánál, és a telepítéseknek köszönhetően bőven van benne hal. A Bodrog partján sokkal sűrűbben lakott a terület, aminek van jó és rossz oldala is. Jó, hogy népszerű a folyó, nagyobb a látogatottsága mint a Tiszáé, és az információáramlás is erőteljesebb, a vizállást, a fogási eredményeket, az illetéktelen halfogókat illetően. Én a hagyományos módon kezelem a vízterületeinket, ami azt jelenti, hogy amit adott a víz, azt vissza is kell abba tenni, mert így lehet csak a halállomány egyensúlyát fenntartani.

• Milyen halfajokról van szó?

– A pontytól kezdve a keszegen át minden halfajt telepítünk, amit a hazai természetes vizekbe engedélyeznek, tehát harcsát, süllőt, csukát is. Szerintem a pontyt kivéve előnevelt halak telepítése a célszerű, az előbbinek azonban mindhárom korosztályát egy időben érdemes telepíteni.

• Hogyan látja a halász-horgász kapcsolatokat alakulását?

– Az a rendszer, ami a MOHOSZ-ban kialakult jó, bár a szakember hiánya itt is tetten érhető. Hallom, hogy horgászvezetői képzést vezettek be az egyetemen, de nem ettől lesz valaki jó szakember, hanem attól, hogy ha vize is van, amivel foglalkoznia kell. Itt persze a folyóvizekről beszélek, ami nem hasonlítható össze semmilyen állóvízzel. A gyakorlat teszi a mestert, tartja a mondás. A MOHOSZ újabban nem alulról építkező szervezet, sajnálom azonban, hogy a szervezeti átalakulás mintha kissé megrekedt volna. A vizek halállomány-fejlesztésére összpontosítanék inkább, ahol a halbeszerzés központosított lenne, így kevesebbet kellene költeni az adminisztratív tevé-

kenységre. Ez például Szlovákiában jól működik. A sporthorgászat külön dolog, annak sikeres működtetéséhez sok szakember kell, de a természetes vízi horgászat, ami mifelénk megélhetési halfogást jelent, elsősorban a haltelepítés szakszerűségét igényli. Olyan vizeket kellene kialakítani, ahol a holtágakban kihelyezett hallal pótolható a kifogott állomány (fokgazdálkodás). Jómagam a halászati szakmai tevékenységre tennék nagyobb hangsúlyt, mint a szervezeti részére, mert ez utóbbira sok pénzt költünk. Ezért a pénzért viszont vehetnénk halat.

• Mikor adta át a fiának a stafétabotot, a cégvezetést?

– Nem egyik napról a másikra történt. János lassan két és fél évtizede dolgozik mellettem, így a generációváltás is fokozatosan ment végbe. Büszke vagyok arra, hogy egy halászat iránt mélyen elkötelezett szakembert tudhatok a cég élén, aki ma is igénybe veszi a segítségemet és kikéri a véleményemet. Ma már szélesebb kapcsolati tőkéje van, mint nekem, de ez így van rendjén. A cég életében a keltetőház megépítése üzembe helyezése mérföldkövet jelentett az ezredforduló évében, János fiam indította be a halszaporítást, amit ma is hatékonyan, jól végez. A Tisza ciánszennyezése következtében ugyanis az akkori agrárkormány pénzügyi támogatást adott a keltetőházak megépítéséhez, így a természetes vizek halellátása saját kivitelezésben történhetett meg.

• Elégedett a cég jelenlegi működésével?

– Igen, mert ahogy már mondtam, a fiam kikéri a tanácsomat, és jól, eredményesen, hatékonyan működteti a céget. Jelenleg 600 hektár tógazdaságban termeljük a halat, amelyből egy százhektáros tározót vízhiány miatt nem tudunk hasznosítani. Ez a tó persze nagyon hiányzik, mert itt állítottuk elő a „nyújtást”, azaz a kétnyaras pontyállományt, most viszont nem tudunk annyit termelni, amennyire szükségünk van a cég piaci igényeinek a kielégítéséhez. Látom ezt a kereskedelmi eredményeinkből, ugyanis hála istennek, több halunkra van szükség, mint amennyit most a száz hektár kiesésével tudunk termelni. Egyébként a hazai piaci szerződéses viszony nem működik, mert vagy nem termelődik meg a szerződött mennyiség, vagy nem veszik át a piacon. Izraelben láttam a haltőzsde működését, ahová a haltermelők beszállítják a megtermelt halukat. Ez a hal

Kitüntették Radóczy Jánost

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emléknappja, március 15-e alkalmából Dr. Nagy István agrárminiszter Miniszteri Elismerő Oklevelet adományozott Radóczy Jánosnak, a Szabolcsi Halászati Kft. ügyvezetőjének, a hazai tógazdasági haltenyésztés és a természetes-vízi halgazdálkodás fejlesztése érdekében végzett négy évtizedes munkájáért.

Radóczy János szakmai életútjában olvasható, hogy 1951. április 19-én Mándokon született. A nagykállói Budai Nagy Antal Szakközépiskolát elvégezve növényvédő gépész lett. Egy év sorkatonai szolgálatot követően 1970-ben kezdte el egyetemi tanulmányait, így 1975-ben agrármérnöki diplomát szerzett a Debreceni Agrártudományi Egyetemen.

Ezt követően a Nyírmadai Állami Gazdaságban helyezkedett el pályakezdő agrármérnökként, ahol a Tiszaszalka-Barabás kerület vezetőjeként a legelők művelése volt az elsődleges feladata. 1978-tól Nyíregyházán, termelészövetkezeti főagronómusként, majd a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei közigazgatásban állattenyésztési főelőadóként dolgozott. A Debreceni Agrártudományi Egyetem halászati szakmérnöki képzésén 1984-ben kezdte el tanulmányait, melyen 1986-ban szerzett diplomát. 1984-ben az akkortájt nehéz gazdasági helyzetben lévő Alkotmány Halászati Szövetkezet elnökévé választották, mely a Tiszán, a Bodrogon, számtalan holtágon, víztározón és tógazdasági területen gazdálkodott. Így lett halász. Később az Alkotmány Halászati Szövetkezetből alakult Szabolcsi Halászati Közös Vállalat igazgatója lett, majd 1992-től a mai napig a Szabolcsi Halászati Kft. ügyvezetői teendőit látja el.

Idén lesz 40 éve, hogy a rábizott gazdaságot mindaddig szinte maradék nélkül egyben tudta tartani, amíg a jogszabályok ezt lehetővé tették. A természetes vízi halgazdálkodással összefüggésben költözött Balsára is, hiszen a korábbi 140 kilométeres Tisza szakasznak majdnem a felénél van e település. Közel a Bodrog, de a többi gazdálkodásba vont víz sem volt messze, és vágyai között mindig is szerepelt, hogy minél többet tudjon meg a Tiszáról, minél több időt tölthessen rajta, és minél többet tehessen a szakterületén azért, hogy a rábizott vizek halgazdálkodási szempontból jó állapotban maradjanak, és a természetes vizekhez vonzó emberek érezzék, érzékeljék szakmai tevékenységét, gondoskodását.

1997-től a Tisza-Rétköz Horgászegyesület elnöke is, mely napjainkban jelentős tagsággal rendelkezik és a Bodrog folyó mellett több természetes vízterület horgászati-halászati gazdálkodásáért felelős. 1995-2012 között a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Agrárkamara etikai bizottságának elnöke. 2001-től az Országos Halászati Tanács tagja. 2015-ben a korábbi természetes vízi termelői alapok átrendeződtek, így mai formájában a Szabolcsi Halászati Kft. teljes vertikumú haltermelő gazdaságként üzemel. Jelenleg Balsán él, a település alpolgármestere, itt élnek a barátai is, akikkel együtt hódol másik szenvedélyének, a vadászatnak. Halászati vállalkozóként fő feladatának tartja a természetes vizek halgazdálkodásának magas szintű művelését, a tógazdasági haltenyésztés fejlesztését, a folyamatos innovációt, valamint a haltermelők közötti gazdasági és szakmai együttműködés előmozdítását. Kollégái, barátai olyan embernek ismerik, aki szókimondó stílusával és nagy szakmai tudásával fejt ki véleményét, ha erre kéri, vagy ha ennek szükségét látja.

Fotó: AM

vagy gazdára talál, vagy ha nem, akkor a feldolgozóba kerül, ahol elszámoló áron megvásárolják és feldolgozzák. A termelő tehát mindenképpen kap pénzt az árujáért. Idehaza is próbálkoztunk a hal-tözsde létrehozásával. Egészen jó csapatot szedtunk össze, már túl voltunk az első tárgyalásokon, de személyes okok miatt kudarcba fulladt a kezdeményezésünk. Tudom, hogy nem szimpatikus, de elmondom, hogy nem volt ördögtől való az a gondolat, hogy az alföldi tógazdasá-

gok, ahol a tényleges haltermelés folyik, önálló szövetséget hozzanak létre, éppen a koncentrált halértékesítés megvalósítása érdekében. Ma már nem foglalkozom ezzel, sőt, hozzáteszem, hogy tetszik a MA-HAL elnökség összetétele, mert fajsúlyos alföldi tógazdasági vezetők képviselnek többek között minket is.

• **Az elmúlt három év időjárása nem kedvezett a halászati ágazatnak. Önök hogyan élték meg ezt az időszakot?**

– A korábbi és a történelmi aszály minket is nehéz helyzetbe hozott. Ma már van ugyan vizünk, de nem vagyunk teljesen nyugodtak, mert nem tudjuk, mit hoz a holnap. A haltermelés hároméves ciklusban történik, és ha az egyik év, pláne két év kiesik a vízhiány miatt, akkor jelentősen megdrágul a haltermelés, mert minden ivadékot, illetve tenyészhalat a piacról kell megvenni, mert nem tudjuk magunk előállítani. A gazdaság jövedelemtermelő képessége így csorbul, hiszen drága a takarmány, az üzemanyag és az energia, nem beszélve a bérekről, az adókról. De a halárainkat is úgy alakítjuk, hogy a vevő is és mi is elégedettek legyünk. Mi az apró fillérnek is örülünk, de minden bevételt visszaforgatunk a cég fejlesztésébe, mert ez a jövőnk is megalapozza. A mi piacunkat egyre nagyobb mértékben a horgászegyesületek kezdik átvenni, ma már az értékesített halunk egyharmada itt kel el, ami a fiam munkájának köszönhető. És az is, hogy az elmúlt két évben sikeresen szaporítottuk a pontyot, az amurt, és a többi halfajt.

• **Milyen fejlesztéseket terveznek?**

– Előtte vagyunk egy félmilliárd forintos nagyberuházás megvalósításának, nevezetesen hét és fél kilométeres csővezeték építünk ki a Tiszához, ahonnan a vizet fogjuk a Nagyhalászi tavakba bevezetni. Ezzel megoldjuk a gazdaság folyamatos vízellátási üzemeltetését.

• **Ön az elmúlt három évtizedben mindig is kritikusan fogalmazott a MA-HAL munkájáról, akkor is, amikor tagja volt az elnökségnek. Hogyan látja ma a szervezet tevékenységét?**

– Ma sem gondolom, hogy az elnökségi tagságnak nyugdíjas megbízatásnak kell lennie. A fiataloknak kell átadni a stafétabotot, mert az utánpótlás adott. Az információáramlás így folyamatos, mindenki érdekeit szolgálja, ami nem csak a boldogulást, hanem a fejlődést is eredményezi.

• **Végezetül: az ön számára mit hoz a jövő?**

– Áprilisban leszek 73 éves. A Bodrog még folyik, a tavakat is le-le kell csapolni, halászlét is főzni kell. Az életem során termeltem birkát, káposztát, dinya-t, gabonát, halat, halat és halat. Ott szeretnék lenni mellette, gyönyörködni a folyópartban, hallani, hogy nem csak szidnak, hanem, hogy visszasírnak. De a vadászat is örök szerelmem marad. Újra már nem vágyom, de amíg élek, életem lényege lesz a víz közelsége.

HAJTUN GYÖRGY

Halegészségügyi aktualitások

Az akvakultúra nemcsak világszerte, de hazánkban is egyre nagyobb teret nyer. A növekvő termelés azonban maga után vonja a halbetegségek gyakoribb megjelenését is. A halszállítások egyszerűbbé válásával a kórokozók is könnyen behurcolhatók lehetnek.

Egy új kórokozó, legyen az vírus, vagy akár parazita, könnyen vezethet elhullásokhoz, akár 100 százalékos mortalitáshoz is egy naiv állományban. Éppen ezért fontos kihangsúlyozni az állatorvosi vizsgálatok jelentőségét. A MA-HAL ezért kínál ingyenes állategészségügyi szolgáltatást minden tagjának *dr. Hoitsy Márton* állatorvos segítségével, melybe a halak parazitológiai vizsgálata, valamint a szakmai konzultáció is beletartozik.

Az új állományok szűrése esetén azonban még jó néhány vizsgálat, köztük virológiai mintavétel is javasolt. Emellett ki kell emelni a karantén alkalmazásának fontosságát. Számos betegség megjelenéséhez egy elsődleges kórok, egy immun-gyengítő tényező szükséges, ami akár a halszállítás is lehet. Épp ezért létfontosságú állategészségügyi szempontból a karanténrendszerek alkalmazása.

Ez év márciusában ismét sor került a víziállat-egészségőr képzésre. Számos érdeklődő, hallgatta *dr. Paulus Petra* (NÉBIH) és *dr. Hoitsy Márton* (MA-HAL, Vet4Fish) előadásait. Az előadók kitértek az aktuális állategészségügyi szabályozásra és a hazai halállományokat érintő betegségekre. A képzés célja, hogy a sikeres vizsgát tett résztvevők felismerjék a betegségeket, ezáltal meggátolják a fertőzött állományok szállítását, továbbá is-

mereteik révén pontosabb leírást tudjanak adni a kezelő állatorvosnak.

Az elmúlt években megnövekedett a vírusos megbetegedések száma. Nem csak a koi herpeszvírus (KHV) és a tavaszi virémia (SVC) tizedeli a ponty állományokat, hanem megjelent a pontyödéma vírus (CEV) is. A betegség megjelenésében nagyon hasonlít a KHV tüneteihez: besett szem, elhalások a kopolytű állományban és jelentős elhullások jellemzők. Amennyiben az állomány nem találkozott még a vírussal, az elhullás megközelítheti a 100 százalékot is. Elérhető kezelés vagy vakcina még nincs ellene. Az állatok egy része átvészeli a fertőzést, viszont ezek a halak hordozzák és ürítik majd ezt a vírust. Az eddigi irodalmi adatok alapján, a szaporítás során az utód generáció nem fertőződhet az anyaállománytól.

Egy halgazdaság régebben sokszor csak magára támaszkodhatott állategészségügyi kérdésekben. Napjainkra a technológia és a diagnosztika fejlődésével a betegségek gyorsabban azonosíthatók, és kiszűrhetők. A telepek állategészségügyi státusza függ az ott dolgozók felkészültségétől, precizitásától, és az őket támogató állatorvostól. Ez a csapatmunka biztosítja a halállományok egészségét, és a termelés folytonosságát, hogy mindig egészséges hal kerüljön a magyar emberek asztalára! (www.vet4fish.com)

Az állatorvosok szerepe nélkülözhetetlen a hazai agráriumban

Az állatorvosok alapvető szerepet töltenek be az állatok egészségének védelmében, a fertőző betegségek elleni fellépésben és a vágásra szánt állatok húsának vizsgálatában – mondta köszöntőjében Nagy István agrárminiszter február 23-án, az Állatorvostudományi Egyetem diplomaátadó és doktorrá avató ünnepségen.

A tárcavezető hozzátette, a világ jelenleg számos nehézséggel néz szembe, amely kihívások megoldásához minden tudást megszerezhetők a hallgatók az egyetemi tanulmányaik alatt. Sokrétű feladatellátásuknak köszönhetően az állatorvosok nélkülözhetetlen szerepet töltenek be a hazai agráriumban. Példaként említette a hatósági állatorvosok munkáját, akik felügyelik és ellenőrzik, hogy az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozók a termelés, a feldolgozás és a forgalmazás minden szakaszában eleget tessenek az élelmiszerjog követelményeinek.

Mint fogalmazott, hazánk állategészségügyi szakembereinek a madárinfluenzával és a sertéspesztissel szembe kell nézniük. *Nagy István* hangsúlyozta, az eddigi tevékenység sikerességét mutatja, hogy Magyarországon, a házi sertésekben továbbra sincs jelen a fertőzés, ugyanakkor továbbra is prioritás a betegség elleni védekezés. Folyamatos kockázatot jelent az északkeleti határvidéken a veszteség, a háború miatt ugyanis elmaradt az ukrán vakcinázás. Feladatot jelent továbbá a sertés PRRS vírus és a szarvasmarha-gümőkór kordában tartása, valamint korunk egyik legjelentősebb, globális léptékű egészségügyi fenyegetésétől, a rezisztens kórokozóktól való védekezés.

Nagy István a szakma további kéréseivel kapcsolatban beszélt a Termőföldtől az Asztalig Stratégia 2030-ig szóló időszakáról, amely 50 százalékos csökkenést határozott meg az állattenyésztésben felhasznált antibiotikumokról.

AM SAJTÓ

Néhány haltermék 2024. év 13. heti bruttó fogyasztói ára (Ft/kg)

	Élő ponty	Friss					
		ponty-szelet	bőrös afrikai harcsa filé	busa törzs	busa szelet	lazac filé	
Fogyasztói piacok, értékesítő helyek	Bp. Fővám téri csarnok	2500	3900	4200*	2700	2700	7500
	Bp. Lehel téri csarnok	2350	4200	4200	2100	2000	9400
	Kecskemét	2400	3990	4700*	-	2100	9990
	Pécs	2590	4090	4990*	-	2990	-
	Székesfehérvár	-	3951	4041*	-	1935	8991
	Győr	-	-	3590	1890	2150	7990
	Debrecen	2590	3999	4880*	2999	2999	7999
	Szolnok	2000	2940	-	1570	1570	-
	Békéscsaba	2390	4390	4950*	2290	2890	8490
	Gyula	-	3800	3700*	2300	2400	-
	Nagykanizsa	2290	4190	5190*	1590	2290	9890
	Kaposvár	2200	3750	4400*	2200	2750	8900
	Keszthely	2290	4190	5190*	1590	2290	9890
Balatonboglár	1880	3830	3875*	-	1653	6815	
Szeged	3290	4490	6290*	3690	3990	11590	
Üzletek 2024. 3. 26.	budaörsi Auchan	1899**	3699**	3899,**	2215	2798	6799**
	budaörsi METRO	1699**	3190**	3499,**	-	-	7990

*nyüzött, **akciós ár

Forrás: AKI felmérés

A halat és a halőröket ünnepelték

Március 20-án a Balatonon, a Szent Miklós hajón tartották meg a VIII. Halak Napja és a III. Halőrök Napja központi rendezvényt. A Magyar Haltani Társaság kezdeményezésére az Agrárminisztérium halgazdálkodási főosztálya, a Magyar Országos Horgász Szövetség, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet, valamint az Akvaristák Magyarországi Egyesülete közös döntése értelmében 2017 óta március 20-án ünnepeljük a Halak Napját. Ez a jeles dátum a MOHOSZ döntése alapján 2022-től, egyben a természetes vizeinkben a halakat óvó, vágzó Halőrök Napja is.

„**A** hal nemcsak az emberi társadalom anyagiasságában, hanem eszmévilágában is mind nagyobb tért követel magának; az ember hitébe fogadva eléri a szentséget, csodák tárgyává lesz; följut az égbolt csillagvilágába.” (Herman Ottó)

Az ideji megnyitón Dérer István, a MOHOSZ-OHSZK főigazgatója, Szűcs Lajos, a MOHOSZ elnöke és Szári Zsolt BHN Zrt. vezérigazgatója üdvözölte a vendégeket. Dérer István köszöntőjében hangsúlyozta, hogy e jeles nap elsődleges célja a halak további népszerűsítése, mert megítélésük szerint még ma sem mindig kapják meg a társadalomtól azt a figyelmet, amelyet jelentőségüknél fogva megérdemelnének. Ezen a napon, illetve e nap naptári környezetében valamennyi halakkal kapcsolatban álló, vagy azokkal akár csak érintőlegesen is foglalkozó szervezet a saját profiljának legjobban megfelelő módon hívhatja fel a figyelmet a halakra, azok megbecsülésére és a halakkal, az élőhelyekkel kapcsolatos általános és aktuális témák, feladatok jelentőségére.

– Ilyen szakmai felületek a jelentős hagyományokkal és tudományos háttérrel, szakmai tapasztalattal rendelkező, őshonos magyar halfajokra fókuszáló magyar halgazdálkodás és haltermelés, az akvakultúra, a halas kutatás-fejlesztés, a horgászat, mint rekreációs tevékenység, a horgászspport és horgászturizmus, annak ipar-

ágai, az akvarista tevékenység, vagy éppen az egészséges halfogyasztást is népszerűsítő minőségi halas gasztronómia – és minden olyan egyéb tevékenység, ahol a halakkal kapcsolatban állnak. Az idén kiemelt szakmai partnerünk és házigazdánk a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., a MOHOSZ speciális jogállású tagja volt. A halak napja 2024. évi központi rendezvényen sétahajózással, halétel-kóstolóval, ebédrel és látványtelepítéssel összekötött események zajlottak, amelyeken az országos média képviselői, és az ágazat vezetői is jelen voltak – mondta Dérer István.

Ezt követően a rendezvény résztvevői szakmai előadásokat hallgathattak, a szervezők tájékoztatást adtak az aktuális kérdésekről, megoldandó feladatokról, illetve az általuk felkért neves előadók egy-egy népszerű, aktuális témát jártak körül a halakkal és világukkal kapcsolatban, több oldalról, közérthetően megvilágítva az egyes folyamatokat. Az ünnepi esemény délutánján látványtelepítés keretében 40 mázsa háromnyaras pontyot helyeztek ki Tihany előtt a hajóról a Balatonba.

A területi és országos illetékességű halóri kinevezések mellett átadták a Címzetes vezető halóri címeket is, valamint újabb országos és területi illetékességű megbízások kiadására is sor került. „Az év halóre” címet Kiss István, a BHN Zrt. munkatársa kapta.

Megjelent a Natura 2000 gyepterületek kompenzációs támogatása

Meghirdették az első vidékfejlesztési pályázati felhívást a 2027-ig tartó KAP Stratégia Terv keretei között. Az érintett gazdálkodók a Natura 2000 gyepterületek után vehetnek igénybe kompenzációs támogatást, amelynek rendelkezésre álló tervezett keretösszege 36,1 milliárd forint – jelentette be Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára.

A március 11-én megjelent, „Natura 2000 Mezőgazdasági Területeknek Nyújtott Kompenzációs Kifizetések” című (KAP-RD23-1-24 kódszámú) pályázati felhívás célja, hogy ellentételezze a termelők többletköltségeit és elmaradó bevételeit a Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó speciális földhasználati előírások miatt, miközben ösztönzi a gazdálkodók elkötelezettségét a biológiai sokféleség megőrzése és hazánk természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása iránt.

A támogatási – egyúttal kifizetési – kérelmek benyújtására a tárgyévű egységes kérelem keretében, annak nyitva álló időszakában, az egységes kérelembenyújtás szabályai szerint van lehetőség. Évente hektáronként 115 eurónak megfelelő forint összegű vissza nem térítendő támogatás igényelhető.

A felhívás és az ahhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a www.kap.gov.hu-n található. Ezt a felületet érdemes folyamatosan nyomon követni, hiszen minden pályázati felhívásokkal kapcsolatos információ, változás itt érhető el – hangsúlyozta az államtitkár.

Az Agrárminisztérium célja a támogatási rendszer kialakításakor, hogy egyensúlyt teremtsen a környezeti és versenyképességi szempontok között. A fenntarthatóság biztosítása a mezőgazdaságban csak a gazdálkodók aktív és érdekeiket figyelembe vevő módon történő bevonásával lehet igazán eredményes.

AM SAJTÓIRODA

A Magyar Haltani Társaság a természetes vizek haltani vizsgálatával foglalkozó kutatók, valamint a velük összefogó, vizeinkért és halainkért tenni akaró személyek közös szervezete. E társaság célja a Kárpát-medencei természetes vizek halaira irányuló faunisztikai, ökológiai, természetvédelmi és halászati kutatások ösztönzése, az eredmények és tapasztalatok közkinccsé tétele, a természetes vizek halállományának megóvása és jobbítása. Feladatuknak tekintik továbbá a témával kapcsolatos ismeretterjesztő munkát, valamint a kulturális hagyományok és a magyar haltani szaknyelv ápolását.

Fotók: MOHOSZ

„Az Év Halóre” díj és a „Címzetes vezető halór” címek birtokosai

„Az Év Halóre” díj és a „Címzetes vezető halór” címek birtokosai

Sztanó János munkásságát is elismerték

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emléknapja, március 15-e alkalmából Dr. Sulyok Tamás, Magyarország köztársasági elnöke a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel adományozta Sztanó János közgazdásznak, a Szegedfish Kft. ügyvezetőjének, az ökológiai szemléletű halgazdálkodás terén végzett több évtizedes, színvonalas munkája elismeréseként.

Sztanó János 1951. június 1-én Dunaföldváron született. Általános iskolai tanulmányait Dunaföldváron végezte. Középiskolába a Kecskeméti Közgazdasági és Mezőgazdasági Szakközépiskolába járt. Az érettségi után sikeres felvételi vizsgát tett a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Budapesti Tagozatára. A Vállalatgazdálkodás Mezőgazdasági szakágazatán 1973. július 13-án sikeres államvizsgát tett, okleveles üzemgazdásznak nyilvánították, 1995. október 21-től közgazdász. 1972. december 15-én tanulmányi szerződést kötött a Szegedi Állami Gazdasággal, ahol társadalmi ösztöndíjasként 1973-tól kezdett el dolgozni, műszaki és pénzügyi bonyolítóként irányította a több száz hektáros szőlőtelepítések, és a csaknem 700 hektáros új halastó fejlesztéseit. Végigjárta a ranglétrát, hiszen 1973. 9. 10-től – 1974. 2. 28-ig pályakezdő szakember (gyakornok), majd 1974. 3. 1-től – 1981. 9. 30-ig pénzügyi csoportvezető, 1981. 10. 1-től – 1983. 6. 30-ig közgazdasági igazgatóhelyettes, 1983. 7. 1-től – 1992. 12. 31-ig igazgató munkakörben dolgozott. Az állami gazdaságok (így a Sze-

gedi Állami Gazdaság is) átalakulása után a jogutódként létrejött SZEGEDFISH Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.-nél 1993. január 1-jétől ügyvezető igazgatóként dolgozott tovább. Az ő vezetésével kapta meg a Szegedi tükörponty az Európai Unió földrajzi oltalmát (OFJ) valamint a saját halfeldolgozóban előállított Szegedi tükörponty filé a HÍR védjegyet.

Hazánk egyik legnagyobb halgazdaságának igazgatójaként országos szakmai bizottságok és egyéb társadalmi szervezetek munkáját segíti tagként vagy különböző beosztású vezetőként. Sztanó János a 2003–2006-ig a Haltermelők Országos Szövetségének elnöke, majd a létrejött Magyar Akvakultúra Szövetség felügyelői bizottságának elnöke, 2016-tól pedig a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet felügyelői bizottságának tagja, valamint különböző funkciókban évtizedek óta részt vesz a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megyei szervezetének munkájában is. Karitatív tevékenységét a Szegedi Szent-Györgyi Albert Rotary Club tagjaként végzi. Az elmúlt években végzett gaz-

Foto: AM

Sztanó János a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel

dasági-, társadalmi- és karitatív tevékenységéért számos elismerést kapott: Árvízvédelemért Érem, Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója, Pro Piscicultura Hungariae emlékplakett, Paul Harris Díj, „Az Év Agrárembere” Díj, Életfa Emlékplakett bronz fokozata. A kitüntetett büszke rá, hogy a 93 éves Szeged-Fehértői Halgazdaság működésében 50 éve aktívan szerepet vállal, és ebből 40 éve első számú vezetőként végzi munkáját.

(MA-HAL)

Átadták kenyai mintafarmot

Az afrikai élelmezésbiztonság megerősítését segíti az Agrárminisztérium finanszírozásával megvalósult mintafarm Kenyában – jelentette ki a projekt átadóján Nagy István tárcavezető a közelmúltban. A miniszter útja során a kék gazdaságért és az öntözésért felelős miniszterekkel is egyeztetett.

Afrika a lehetőségek országa az agrárium területén hazánk számára – közölte Nagy István agrárminiszter, aki Salim Mvurya, kenyai bányászati, kék gazdaságért és tengerészeti ügyekért felelős tárcavezetővel tárgyalt. Kifejtette, korábban azt hittük, hogy a tengerek kimeríthetetlen forrással rendelkeznek, de ez nem így van, éppen ezért kell egyre nagyobb hangsúlyt fektetni az akvakultúrális ágazat fejlesztésére. Hazánk számára három komoly lehetőség is adódik a Kenyával történő együttműködésben. Egyrészt a mintafarm projektet valósítunk meg, másrészt a halgazdálkodást is tovább lehet fejleszteni, harmadrészt az oktatási és tudományos együttműködés területén is lehet

még mélyíteni kapcsolatunkat. Nagy István emlékeztetett, hogy még 2020-ban írt alá hazánk megállapodást Kenyával egy kötött segélyhitel programról, melynek keretében Magyarország mások mellett halgazdálkodási projektek megvalósítását támogatja. Reményeink szerint ezek a beruházások csak az első lépések, melyeket még további fejlesztések követhetnek.

A tárcavezető vízgazdálkodási kérdésekről is egyeztetett Zacharia Mwangi Njeruval, Kenya vízügyi, szanitációért és öntözésért felelős miniszterével. A találkozóon Nagy István kiemelte, az élelmezésbiztonság megerősítése szempontjából kulcsfontosságú, hogy minél több öntözésfejlesztéssel kapcsolatos beruházás valósuljon

meg. Hazánk ebben a tekintetben kész megosztani tudását és tapasztalatait az afrikai partnereivel. A miniszter példaként említette az aszály elleni küzdelemben már bizonyított VízŐr technológiát, amely segít a talajoknak a klímaváltozás negatív hatásait kiküszöbölni, kevesebb öntözés mellett. A tárcavezető a hatékonyság növelésére is felhívta a figyelmet, képesnek kell lenni ugyanis ugyanannyi vízzel nagyobb területen eredményesen öntözni. Magyarország a tudásátadás területén ösztöndíj programokkal és tudományos együttműködésekkel is szeretné, ha két ország agrárkapcsolatai egy magasabb szintre lépének – tette hozzá.

A tárcavezető a kenyai mezőgazdasági és állattartásért felelős miniszterrel közösen átadta azt a mintafarmot, amely az Agrárminisztérium finanszírozásával valósult meg.

AM SAJTÓ